

**De leden van de raad
van de gemeente Beesel**

Reuver, 18 juli 2017
Kenmerk: GGB/ABORG/JaVa

Onderwerp: Raadsinformatiebrief "verdergaande samenwerking binnen de waterketen"

Geachte leden van de raad,

De 33 Limburgse gemeenten, Waterschap Limburg (WL), Waterschapsbedrijf Limburg (WBL), Waterleiding Maatschappij Limburg (WML) zetten zich dagelijks in voor het kwalitatief hoogwaardig en betaalbaar invullen van het wettelijke taken die zij ieder hebben in de waterketen. De verantwoordelijkheid voor het oppompen van grond- of oppervlaktewater en het hiermee bereiden en distribueren van drinkwater ligt ingevolge de drinkwaterwet bij drinkwaterbedrijven. Het (ondergronds) opvangen en afvoeren van afvalwater en regenwater (de riolering) is een wettelijke taak (inzamelingszorgplicht) van gemeenten. De zorgplicht voor de zuivering van afvalwater (inname rioolwater van gemeenten, verwerking op zuiveringsinstallaties, de lozing van gezuiverd water op het oppervlaktewater en de verwerking van reststoffen) is een wettelijke taak van het Waterschap Limburg die de uitvoering hiervan heeft belegd bij de verzelfstandigde uitvoeringsorganisatie Waterschapsbedrijf Limburg.

Ter uitvoering van de afzonderlijke wettelijke verantwoordelijkheden is in de praktijk sprake van toenemende (noodzaak tot) samenwerking die zich kenmerkt door overschrijding van de gevestigde drinkwater-, riolerings-, afvalwater-, regenwater- en oppervlaktewatergrenzen.

In het afgelopen decennium is een breed scala aan meer en minder vrijblijvende samenwerkingsnetwerken en bilaterale dienstverleningsafspraken tussen alle waterpartners ontstaan. Hiermee worden substantiële voordelen voor de inwoners gerealiseerd.

Het proces tot op heden;

De Limburgse gemeenten, Waterschap Limburg, Waterschapsbedrijf Limburg en de Waterleiding Maatschappij Limburg spreken al geruime tijd over verdere vormen van samenwerking in de (afval)waterketen.

De basis voor deze gesprekken is gelegen in de op 19 november 2015 door alle Limburgse waterpartners ondertekende beleidsvisie "Waardevol Groeien".

Deze visie bevat krachtige inhoudelijke uitgangspunten:

Kijk voor
actuele openingstijden
op onze website
www.beesel.nl

Raadhuisplein 1
5953 AL Reuver

Postbus 4750
5953 ZK Reuver

T 077 474 92 92
F 077 474 58 88

www.beesel.nl
info@beesel.nl

BNG 28.50.00.780
IBAN: NL50BNGH0285000780
BIC: BNGHNL2G
KvK nummer: 14130743

1. *We benutten de waarde van afvalwater; gaan duurzaam om met water in de leefomgeving en koesteren het drinkwater;*
2. *We leggen de relatie tussen waterketen, ruimtelijke inrichting en water systeem en zorgen samen voor een goede borging van waterkwaliteit- en waterkwantiteitaspecten, in boven- en ondergrondse ruimtelijke plannen;*
3. *We ontwikkelen de benodigde kennis en vaardigheden om het waterbeheer verder te professionaliseren en doelmatig in te vullen;*
4. *We kiezen voor haalbare ontwikkelstappen met meerwaarde voor de betrokken deelnemers;*
5. *We gaan steeds meer gezamenlijk beheren om de kwetsbaarheid te verminderen, specialisatie mogelijk te maken en de innovatiekracht te versterken;*
6. *We richten ons op het effectief bundelen van kennis en operationele capaciteit, maar geven ruimte aan eigen afwegingen over deelname aan operationele samenwerking in uitvoeringsorganisaties;*
7. *We blijven ieder voor zich verantwoordelijk voor de eigen zorgtaken, maar stellen gezamenlijk het maatschappelijk belang centraal.*

Met inachtneming hiervan hebben de Limburgse Waterpartners in 2016 besloten een Limburg brede verkenning te starten naar verdere samenwerking in de waterketen. Deze verkenning sluit aan op het landelijke Bestuursakkoord Water en voornoemde visie "Waardevol groeien".

Na een aanvankelijke verkenningsfase is in het najaar van 2016 geconcludeerd dat er nog steeds de nodige vragen en misverstanden leven over een mogelijke samenwerking binnen de waterketen. Dit heeft geleid tot de organisatie van een aantal rondetafelgesprekken, die in een constructieve en positieve setting hebben plaatsgevonden. Het is onmiskenbaar dat er in Limburg van een groot engagement sprake is voor wat betreft het thema water.

Op 17 februari 2017 besloot het Bestuurlijk Regiotrekkers Overleg Limburg (BROL) tot een meer gerichte inventarisatie van thema's en activiteiten die kansrijk zijn in een (bovenregionale) samenwerking in de waterketen (en welke minder of niet).

Door een werkgroep (met daarin vertegenwoordigers van gemeenten, waterschap, WBL en WML) is een menukaart samengesteld van thema's en activiteiten voor samenwerking. In de menukaart zijn alle min of meer uitvoerende 'watertaken' opgenomen waarvoor de waterpartners wettelijk verantwoordelijk zijn (en blijven).

Aan de hand van deze menukaart is door een vertegenwoordiging van de werkgroep in een persoonlijk gesprek met alle 36 partners in de periode 15 april tot en met 5 mei gevraagd op welke thema's en activiteiten samenwerking als kansrijk worden gezien. Ook is in deze gesprekken gevraagd naar de mening van de bestuurder hierover, gezien vanuit de bestuurlijke verantwoordelijkheid.

In de menukaart is onderscheid gemaakt in de volgende zes Thema's:

- beleid,
- uitvoeringsprojecten,
- cyclus beheer en onderhoud,
- communicatie,

- meten data en rekenen
- innovatie.

Binnen deze thema's zijn taken benoemd. Per partner is in kaart gebracht of een taak relevant is voor de partner (de partner voert deze taak voor zichzelf en/of andere partners uit of de partner laat de taak uitvoeren) en zo ja, de mate van kansrijkheid van de taken binnen deze zes thema's. Daarnaast is per taak bekeken op welke termijn deze taak kansrijk is. Dit heeft geresulteerd in een totaal aantal taken die als kansrijk danwel als niet kansrijk zijn benoemd.

Conclusie inventarisatie

- Ten aanzien van de 6 thema's (en de onderliggende 36 taken) worden op alle fronten in meer of mindere mate kansen gezien tot verdere bovenregionale samenwerking.
- Vanuit inhoudelijk (thema/taken) perspectief en vanuit het perspectief van de bevroegde 36 Limburgse waterpartners is er meer dan voldoende 'massa' om vormen van samenwerking verder uit te werken;
- Hierbij is onderscheid te maken tussen mogelijke *collectieve* samenwerking (met name op thema's "Communicatie", "Innovatie", "Meten, Data en Rekenen") en samenwerking volgens een *cafeteria-model* ("Cyclus beheer en onderhoud");
- 2/3^e van de Limburgse waterpartners ziet het grootste deel van de geïnventariseerde relevante watertaken als een kansrijk samenwerkingspotentieel;
- Een beperkt aantal waterpartners (gemeenten uit regio Maas en Mergelland) legt juist zeer bewust focus op de kracht van de regio en ziet de bovenregionale samenwerking als beperkt kansrijk.

Fase 2 – onderzoek naar vormgeving en samenwerking

Fase 2 markeert de volgende stap in dit proces. Deze fase richt zich op het verder onderzoeken van de thema's waarop samenwerking structureel vorm gaat krijgen en de daarbij passende samenwerkingsvorm.

Aan alle partners in de waterketen is op 13 juli 2017 gevraagd hun standpunt kenbaar te maken over deelname aan het vervolgtraject (fase 2). Een ruime meerderheid heeft hierop positief gereageerd. Een definitief besluit over daadwerkelijke samenwerking en instappen hoeft pas te worden genomen, ná afronding van fase 2. Deze fase kent een verwachte doorlooptijd van zes maanden.

Tijdens fase 2 zal van iedere deelnemer, zonder verrekening, ambtelijke inzet worden gevraagd om zo mee sturing en inhoud te geven aan de uitwerking.

Voor het uitvoeren van fase 1 en fase 2 is een kostenbegroting opgesteld van € 250.000. Partijen dragen hierin naar evenredigheid bij en wel volgens de volgende verdeelsleutel:

- 1/3 door de gemeenten;
- 1/3 door de Waterleiding Maatschappij Limburg;
- 1/3 door het Waterschap Limburg/Waterschapsbedrijf Limburg.

Omgerekend betekent het voorgaande dat per deelnemende gemeente een bedrag van € 0,08 per inwoner zal worden gevraagd. Voor onze gemeente betekent dit een bijdrage

van ca. 1.100 euro.

Het college heeft in haar vergadering van 10 juli jl. besloten tot deelname aan Fase 2.

Hoe verder

Fase 2 kent een doorlooptijd van circa 6 maanden. Van de partners die mee te gaan in fase 2 wordt verwacht dat deze de intentie hebben intensief mee te bouwen aan dit traject en dus een duidelijk commitment hieraan geven, gedurende de gehele periode van 6 maanden en tussentijds bij voorkeur niet uitstappen

Aan het einde van fase 2 worden alle Limburgse waterpartners op basis van een afgerond voorstel uitgenodigd om formeel en feitelijk te gaan participeren in een passende organisatievorm voor samenwerking in de waterketen. Pas op dat moment, zal de formele en onomkeerbare beslissing worden gevraagd om deel te nemen aan de voorgestelde samenwerking. Hierna volgt een periode van verdere uitwerking en voorbereiding van het implementatietraject en daarna de uitvoering daarvan

Voor ons als gemeente Beesel geldt dat deelname aan een vervolgtraject na fase 2 alleen zin heeft als onze inwoners er merkbaar beter van worden.

Wij houden u van de verdere voortgang van dit traject op de hoogte.

Met vriendelijke groet,
Burgemeester en Wethouders van Beesel,

drs. R.R.M. Halffman,
secretaris

dr. P. Dassen-Housen,
burgemeester